

### **Arpa Yetiştiriciliği**

Serin iklim tahılları içerisinde arpa, dünyada ve Türkiye’de de ekiliş ve üretim yönünden buğdaydan sonra 2. sırayı alan tahıldır. Önceleri insan beslenmesinde kullanılan arpa, bugün çoğunlukla hayvan beslenmesinde kullanılmaktadır. Arpa, hayvan yemi olarak tüketilen tahıllar içerisinde ilk sıralarda yer almaktadır. Arpa tanesi, yaklaşık olarak %7,5-15 ham protein ve %75 oranında hazmedilebilir besin maddesi içermekte olup, çok iyi bir besin kaynağıdır. Önemli bir hayvan yemi olup, yem olarak değeri mısırın % 95’i kadardır.

### **Ekim Nöbeti**

Buğday öncesi ve sonrası veya üst üste arpa ekiminden kaçınılmalıdır. Baklagil bitkileri ve mısır, pamuk, patates, pancar, sebzeler gibi çapa bitkileri ile münavebe yapılabilir.

### **Toprak İstekleri**

Arpa için en uygun topraklar; organik maddece zengin, milli, havalanması ve nemliliği uygun, nötr reaksiyonlu topraklardır.

### **Toprak Hazırlığı**

Sonbaharda bitki kalıntıları temizlenmeli veya uygun alet, ekipmanla parçalanmalı, 15-20 cm derinlikte sürüm yapıp, toprağa karıştırılmalıdır. Daha sonra diskaro ve tırmık veya kazayağı, tırmık kombinasyonu ile işlenerek keseklerin kırılması sağlanır. Kesekler kırıldıktan sonra orta ağırlıkta bir tapan çekilerek, tohum yatağı hazırlanır.

### **Tohumluk**

Arpa tarımında bol ve kaliteli ürün alabilmek için yetiştirilecek çeşit ve ekilecek tohumun kalitesinin önemi çok büyüktür. bölge şartlarına uyan, verim potansiyeli bilinen ve kaliteli bir çeşit olmalıdır, sertifikalı olmalıdır, sürme hızı ve gücü yüksek olmalıdır, başka bitki tohumlarından temizlenmiş, karışiksiz olmalıdır, hastalık (sürme ve rastık gibi) ve zararlılara (zabrus sp. gibi) karşı tohumluklar usulüne uygun bir şekilde ilaçlanmalıdır.



Bölgemize uygun tescilli çeşitler Erginel 90, Bilgi 91, Kalaycı 97, Çıldır 02, İnce 04, Özdemir 05, Keser, Ünver’dir.

### **Ekim ve Gübreleme**

Arpada gübreleme genelde buğdayda olduğu gibidir. Taban gübresi olarak dekara 20 - 25 kg DAP, üst gübrelemede ise dekara 18 - 20 kg/da Amonyum Nitrat (%33) uygulaması

yapılmalıdır. Azotlu gübre kardeşlenme başlangıcında toprak yüzüne serpilmek suretiyle verilmelidir Fosforlu gübrenin tamamı ekim sırasında mibzerle banda verilmelidir. Toprağa verilecek gübre miktarının belirlenmesi amacıyla ekimden yaklaşık 1,5-2 ay önce toprak analizi yaptırılmalıdır.

### **Sulama**

Sulamada arpanın su ihtiyacı buğday kadar değildir fakat yüksek verim ve kaliteli bir ürün için yeterli miktarda toprak nemine ihtiyaç vardır. Arpada iki sulama yapılması yeterli olmaktadır. Sulamada ilk su sapa kalkma döneminde ve ikinci su süt olum döneminde verilmelidir. Tek su verilecekse süt olum dönemi tercih edilmelidir.

### **Hastalık ve Zararlılarla Mücadele**

**Arpa Kapalı Rastığı:** Mantari bir hastalıktır. Buğday sürmesine benzer. Hasta bitkinin daneleri katı ve siyah rastık parçaları olur. Ekimden önce tohumlar civalı ilaçlarla ilaçlanmalıdır.

**Arpa Açık Rastığı:** Mantari bir hastalıktır. Hasta bitkinin başakları siyah bir toz kitlesi durumundadır. İlaçlı mücadelesi yoktur. Dayanıklı çeşitler ekilmeli ve ekim nöbeti uygulanmalıdır. Yabancı Otlar: Buğdayda zararlı olan yabancı otlar, arpada da verim düşüklüğüne sebep olur. Yabancı otlarların 3 - 5 yapraklı olduğu devrede yabancı ot mücadelesi yapılmalıdır.

## Hasat e Harman

Arpa hasadında taneler iyice kurumasını beklemek gerekir çünkü tam kurumadan hasat edilen arpa danelerinde kızışma ve bunun sonucu olarak bozulma görülür. Bu sebeple arpa hasadı için tanelerdeki su oranının % 13,5'in altına düşmesini beklemek gerekir. Arpada kavuzlar daneye iyice yapışık olduğundan dane dökme olmaz. Başaklar boyun bükerse de mekanik bir etki olmadan kırılmaz.



Biçerdöver ile hasatta dikkat edilecek en önemli nokta özellikle biralık arpaların hasadı yapılırken tanelerin kırılmasına ve kavuzların yırtılmasına yol açmayacak bir şekilde biçerdöverin ayarlanmasıdır. Arpadan kuru koşullarda ortalama 250 kg, sulu koşullarda ise ortalama 400 kg verim alınabilir.

## Depolama

Arpanın depolanmasında kullanılacak ambar nem almayan, kuru, havadar ve aydınlık bir yer olmalıdır. Depoya getirilen arpadaki su oranı % 13'ün altında olmalıdır. Depolanacak ürünün sıcaklığı 15 °C'nin altında olmalıdır. Bu sıcaklığın altında ambar zararlılarının faaliyeti

azalır. Kızışmaya neden olmaması için ambara konulacak arpa içerisinde yabancı ot tohumu bulunmamalıdır.



İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		231 16 81	
İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri			
Altıntaş	311 20 20	Emet	461 30 25
Aslanapa	331 21 56	Gediz	412 38 94
Çavdarhisar	351 21 40	Hisarcık	481 31 81
Domaniç	661 30 13	Pazarlar	571 22 73
Dumlupınar	371 20 01	Simav	513 71 14
Tavşanlı	614 11 09	Şaphane	551 24 08



T.C.  
KÜTAHYA VALİLİĞİ  
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK  
MÜDÜRLÜĞÜ



## ARPA TARIMI



2015 – Kütahya